

■ Ахоўнікі памяці

ПАМІЖ АЗЁРАМІ БЕЛЫМ І ЧЫРВОНЫМ

«Жывая гісторыя» незвычайнага партызанскага атрада сабраная пад адной вокладкай

Журналіст Міхаіл Хільман усё жыццё прысвяціў вывучэнню гісторыі жыт-кавіцкага падполля. Ён працаваў на розных пасадах і ў розных друкаваных выданнях, але ж заўсёды знаходзіў час для работы ў архівах і гутарак з людзьмі, якія мелі дачыненне да партызанскага руху на Беларусі. І хоць даследаванне не ператварылася, як марыў у юнацтве, у навуковую дысертацыю, ужо на пенсіі Міхаіл Фёдаравіч напісаў гісторыка-дакументальную аповесць «У агні барацьбы». У ёй ён сабраў дакументы і ўспаміны, якія ты-чацца падзей 75-гадовай даўніны. Цяпер мара краязнаўца — устанавіць у Жыткавічах помнік, прысвечаны савецкім разведчыкам, якія дзейнічалі на Палессі ў гады Вялікай Айчыннай вайны:

— Гэта ўнікальны прыклад з гісторыі партызанскага руху, калі на акупаванай тэрыторыі змагалася вайсковая часць №44388 Галоўнага разведвальнага ўпраў-лення Генеральнага Штаба Чырвонай Арміі. Яе ўзначальваў палкоўнік Рыгор Мацвеевіч Лінкоў. Камандзірамі атра-даў з’яўляліся афіцэры Чырвонай Арміі, масквічы па месцы нараджэння. Гэта былі чырвоныя дыверсанта першага набору. Іх рыхтавалі ў Народным камісарыяце аба-роны СССР і ў жніўні 1941 года выкінулі на васьмі самалётах у раёне Лепеля. На жаль, гэты дэсант быў няўдалы, у іх не было вопыту і многія трапілі пад нямецкія кулі. Людзей раскідала ў розныя бакі, але

тыя, хто выжыў, змаглі выбрацца з балот і аб’яднацца. Каб урэшце здзейсніць шасцісоткіламетровы марш-кідок па акупаванай тэры-торыі Беларусі: ад Лепельскага раёна на Віцебшчыне да Жытка-віцкага — на Гомельшчыне. Ба-за часці дыслацыравалася паміж Белым і Чырвоным азёрамі, пры-кладна на тэрыторыі, дзе цяпер знаходзіцца Мілевіцкі сельсавет Жыткавіцкага раёна.

Міхаіл Фёдаравіч у сваёй кні-зе падрабязна расказвае пра лёсы людзей і падзеі, удзель-нікамі якіх былі падпольшчыкі і партызаны. Дарэчы, іх называлі «бацінцамі». Таму, што мянушка камандзіра, палкоўніка Лінкова была «Баця». Івана Банава, яго намесніка па разведцы, звалі «Чорны».

— Усе ведаюць, што падчас вайны ў Мінску забілі генерал-камісара Генераль-най акругі Беларусі Вільгельма Кубэ, — працягвае Міхаіл Хільман. — Але мала хто ведае, што аперацыю арганізавалі «бацінцы» — адзін з іх атрадаў знахо-дзіўся пад Мінскам. Афіцэры і байцы вялі разведку, праводзілі дыверсіі, стваралі падпольныя групы на значнай частцы тэрыторыі Беларусі, Украіны, а затым

і Польшчы. Падполле ў Жыткавічах было моцнае. З ворагам змагаліся цэлыя сем’і. Вопыту ў іх не было, але гэта былі людзі, адданыя сваёй краіне. І яны свядома ішлі на смерць. Многія з іх нават не атрымалі ўзнагарод за свае подзвігі.

Каб дэтальна вывучыць сітуацыю таго складанага ваеннага часу, Міхаіл Хільман падрабязна азнаёміўся з успамінамі савец-кіх военачальнікаў, славутых партызанскіх камандзіраў, кнігамі вучоных-гісторыкаў. На працягу доўгіх гадоў ён збіраў матэры-ялы па тэме, звяртаўся ў архівы, музеі, да сяброў — ваенных журналістаў.

Кніга прысвечана школьнаму настаў-ніку — Мікалаю Паўлавічу Каржу, які быў

вае зверствы фашыстаў у адносінах да мірнага насельніцтва, распавядае пра карную аперацыю «Прыпяцкія балоты». Акрамя герояў, не забыты ў кнізе і анты-героі таго часу: памагатыя фашыстаў, паліцаі і іншыя калабаранты.

Такім чынам, заўважаюць ваенныя гі-сторыкі, аўтарамі кнігі зроблена ўдалая рэканструкцыя «жывой гісторыі» Вялікай Айчыннай вайны. На гэтую задачу працу-юць і сабраныя фотаздымкі, а таксама рукапісы, карты, схемы, якія дазваляюць больш падрабязна і поўна ўявіць падзеі 1942—1943 гадоў.

Два гады таму ў вёсцы Юркевічы на будынку мясцовай школы па іні-цыятыве Міхаіла Хільмана была адкрыта мемарыяльная дошка, прысвечаная памяці легендар-най падпольшчыцы, выпускніцы гэтай школы Яўгеніі Матвеец. Дзяўчына была сувязной бацін-цаў з жыткавіцкім падполлем. Фашысты яе пакаралі смерцю. Ну а свае багатыя архівы Міхаіл Хільман плануе перадаць у му-зеі вайскавай славы, створаныя ў навучальных установах Жыт-кавіцкага раёна.

— Напэўна, мы разам з мясцовымі ўладамі прысвоім імя Героя Савецкага Саюза генерала Івана Банава школе №3, — марыць Міхаіл Хіль-ман. — Там жа адкроем музей.

А мясцоваму прафесійна-тэхнічнаму ліцэю прысвоім імя Героя Савецкага Саюза Ры-гора Лінкова. Яшчэ хачу адкрыць музей у Мілевіцкай васьмігадовай школе. Я сабраў вельмі шмат матэрыялу, які аддам у гэтыя музеі. Было б добра, каб імёны герояў-партызанаў былі прысвоены і вуліцам у Жыткавічах.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.
iost@zviazda.by

КАМЕРТОНЫ «М.@RT.КАНТАКТУ»

У Магілёве, нягледзячы на надвор’е з невялікім міну-сам, сапраўдная тэатральная вясна. Здаецца, ад гара-чыні тых эмоцый, якія кіпяць у кулуарах Міжнароднага тэатральнага форуму, нават на вуліцы цяплей. Як ад-значаюць крытыкі, «М.@rt.кантакт» — адзін з фестыва-ляў, дзе пануе сяброўская, амаль сямейная атмасфера. І моладзь у гэтай сям’і — галоўная дзеючая асоба.

— Гэта фестываль маладых і для маладых, і ён сваё прызна-чэнне цалкам выконвае, — падкрэсліў міністр культуры Бела-русі Барыс СВЯТЛОЎ. — «М.@rt.кантакт» знайшоў сваю нішу. Калі падыходзіць па ўзроставым прынцыпе, фестываль адпавя-дае інтарэсам большай часткі нашай маладзёжнай аўдыторыі, якая цікавіцца тэатральным мастацтвам. Вялікае прызначэнне форуму — яшчэ больш пашырыць кола тэатральных прыхільні-каў. Трэба яго не страціць. Уражвае высокі ўзровень арганізацыі мерапрыемства і падбор яго рэпертуару. Асабіста мне было б цікава ўбачыць усё, што пазначана ў фестывальнай афішы.

Карэспандэнтка «Звязды» спыталася ў міністра, які ўплыву зрабіў фестываль на тэатральнае мастацтва краіны за гады свайго існавання.

— Гэты фестываль не дае нам заставацца на ўзроўні адных толькі нашых дасягненняў. «М.@art.кантакт» — гэта заўсё-ды пошук, і яго задача сачыць за зменамі часу. Кожны год у нас з’яўляецца новы тэатральны глядач. Калі тэатр будзе адставаць ад часу, ён стане проста нецікавым моладзі. Яго прызначэнне — быць камертонам, які дае правільны гук для мастацтва ўвогуле і тэатральнага ў прыватнасці.

Гледачы мроліі разам з Бальзамінавым.

У Магілёў прыехалі вядомыя калектывы, рэжысёры, мас-тацтвазнаўцы, драматургі. Тэатр «Майстэрня» з Санкт-Пецяр-бурга на чале з яго мастацкім кіраўніком Рыгорам Казловым на фестывалі другі раз. З трупы звыш 50 чалавек самым старэйшым крыху за 30 гадоў. Усе артысты — выхаванцы гэтага тэатральнага мэтра, прафесара Санкт-Пецярбургскай тэатральнай акадэміі. Яго пастановку «Мроі кахання, або Жа-ніцтва Бальзамінава» тэатразнаўцы ўжо назвалі камертонам фестывалю. «Майстар вывеў на сцэну сваіх вучняў, і яны сы-гралі філігранна», — адзначыла вядомы тэатральны крытык Таццяна Кікцева з Украіны. Гледачы таксама ўдзячны тэатру. Настаўніца гімназіі №1 Таццяна Луферава, якая прыйшла на спектакль разам са сваёй пляменніцай Вікторыяй, першая зрабіла хвалебны запіс у адрас стваральнікаў: «Сёння, калі класічныя творы перапрабляюцца на іншы лад, трэба захаваць іх сутнасць. У тэатра гэта добра атрымалася».

Моладзь з магілёўскага каледжа мастацтваў з захаплен-нем удзельнічала ў майстар-класе па акцёрскім мастацтве, які даў у рамках фестывалю Рыгор Казлоў і яго маладыя артысты. Яны навучылі юнакоў і дзяўчат пазбаўляцца сцэні-чнага страху і патлумачылі, чаму карысна хадзіць у... лазню. Дарэчы, яны самі першай справай у Магілёве наведалі гэтую ўстанову. Нават падчас спектакля ў зале глядач рэаксаваў пад пахі венаў, якія былі часткай дэкарацый, і тры гадзіны царпліва мроіў разам з Мішачкам Бальзамінавым.

Нэлі ЗІГУЛЯ. zigulya@zviazda.by
Фота аўтара.

■ Май на ўвазе

ПІЛЬНАЯ ЎВАГА — ТЭХАГЛЯДУ

Па 30 сакавіка УП «Белтэхагляд» разам з УДАІ МУС і Транспартнай інспекцыяй праводзяць рэспублікан-скую сумесную дэкаду «Дзяржтэхагляд».

Статыстыка сведчыць, што ад 17 да 23 працэнтаў аўта-ўладальнікаў штогод ігнаруюць працэдуру дзяржтэхагляду, пакідаючы без увагі не толькі тэхнічны стан сваіх аўтамабіляў, але і бяспеку навакольных. Таму асноўная мэта акцыі — узмац-ненне кантролю за своєчасовым праходжаннем гэтай працэ-дуры ўладальнікамі транспартных сродкаў і прыцягненне увагі аўтаўладальнікаў да пытання падтрымання апошніх у тэхнічна спраўным стане.

Рэйдавыя групы будучы найперш звяртаць увагу на аўтама-білі, якія эксплуатауюцца без дазвольнай налепкі на ветравым шкле. Таксама будучы правярацца транспартныя сродкі, што маюць яўныя неадпаведнасці па вонкавым выглядзе. Да асоб, што эксплуатауюць аўтамабілі без своечасова прайздзенага дзяржтэхагляду, будучы прымяняюцца штрафныя санкцыі, памер якіх складае ад адной да трох базавых велічынь пры першым цягам года парушэнні, і ад дзвюх да пяці — пры паўторным. Асабліва ўвага будзе нададзена кантролю за сапраўднасцю адзнак у дакументах аб праходжанні дзяржтэхагляду, для чаго будзе арганізаваны аператыўны доступ да электронных баз УП «Белтэхагляд». За падробку або выкарыстанне паддробленых дакументаў, штампай, пятачак прадугледжана крымінальная адказнасць уключаючы да пазбаўлення волі.

Сяргей РАСОЛЬКА. rs@zviazda.by

ОАО «Белагпромпромбанк» сообщает о реформатировании сберегательной линейки с 01.04.2016. Приглашаем вкладчиков разместить денежные средства на новых условиях: в белорусских рублях до 30% годовых (по безотзывным вкладам) и до 24% годовых (по отзывным вкладам), в долларах США и евро до 5% (по безотзывным вкладам) и до 4% годовых (по отзывным вкладам), в российских рублях до 13% годовых. Подробная информация в подразделениях банка и на сайте.

Вклады (депозиты) с плавающими процентными ставками									Вклады (депозиты) с фиксированными процентными ставками						
Сумма депозита, ед. валюты	% годовых									% годовых					
	Срок, дни									Срок, дни					
	100	200	300	500	1 000	2 000	3 000	100		200	300	500	1 000	2 000	
Белорусские рубли*															
1 – 1 000 000	27,50	28,50	28,80	30,00	30,30	30,60	30,90		9,00	9,50	10,00	10,50	11,00	11,50	
1 000 001 – 10 000 000	27,60	28,60	28,90	30,10	30,40	30,70	31,00		9,25	9,75	10,25	10,75	11,25	11,75	
10 000 001 и более	27,70	28,70	29,00	30,20	30,50	30,80	31,10		9,50	10,00	10,50	11,00	11,50	12,00	
Доллары США*															
1 – 500	4,00	4,10	4,40	4,70	5,00	5,25	5,40		3,00	3,80	4,40	4,80	5,20	5,60	
501 – 5 000	4,00	4,20	4,50	4,80	5,10	5,30	5,45		3,30	4,00	4,60	5,00	5,40	5,80	
5 001 и более	4,00	4,30	4,60	4,90	5,20	5,35	5,50		3,60	4,20	4,80	5,20	5,60	6,00	
Евро*															
1 – 500	4,00	4,10	4,40	4,70	5,00	5,25	5,40		3,00	3,80	4,40	4,80	5,20	5,60	
501 – 5 000	4,00	4,20	4,50	4,80	5,10	5,30	5,45		3,30	4,00	4,60	5,00	5,40	5,80	
5 001 и более	4,00	4,30	4,60	4,90	5,20	5,35	5,50		3,60	4,20	4,80	5,20	5,60	6,00	
Российские рубли*															
1 – 15 000	6,30	6,60	6,90	7,10	7,60	7,90	8,20		4,50	5,30	5,90	6,30	6,70	7,10	
15 001 – 150 000	6,40	6,70	6,95	7,20	7,70	7,95	8,30		4,80	5,50	6,10	6,50	6,90	7,30	
150 001 и более	6,50	6,80	7,00	7,50	7,80	8,00	8,50		5,10	5,70	6,30	6,70	7,10	7,50	
Белорусские рубли**															
1 – 1 000 000	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50								
1 000 001 – 10 000 000	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50								
10 000 001 и более	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50								
Доллары США, евро, российские рубли**															
1 – 500	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10								
501 – 5 000	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10								
5 001 и более	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10								

Настоящие ставки применяются:

* для договоров срочного банковского вклада (депозита) с плавающими процентными ставками, заключенных до 01.09.2013, за исключением случаев автоматического увеличения срока их хранения в соответствии с пунктом 3.6 Условий срочного банковского вклада (депозита) ОАО «Белгоспромбанк» (с

ПОЗВОНИ В СВОЙ БАНК

время работы Контакт-центра Банка
8.00 - 20.00 - рабочие дни
8.00 - 18.00 - выходные и праздничные дни
Звонок со стационарного телефона, с мобильного телефона (life :), velcom, МТС) - по тарифам операторов связи.
Консультации оказываются бесплатно.

136

белагпромпромбанк

www.belapb.by

ОАО «Белагпромпромбанк», УНП 100693551.